

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyiltéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadhatók el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Karácsony.

Pihenni tért a szabad természet. Ringó bölcsőjében szunyad az emberiség vigasza, reménye, a jövőbe vetett erős bizodalma. Századok jönnek, — évezredek mulnak az emberiség milliói felett, s a szabad természet ezertéle csodái, ha fölkeltek is bámulatát a legnemesebb, a legdicőbb, a legmagasabb eszme világa még is ott nyit meg az emberiségnek, a kis Betlehembben a Megváltó bölcsőjénél.

Az ó-kori világtörténelem feljegyzett adatai erősebbnél, erősebb, — hatalmasabbnál hatalmasabb néptörzsek életéről és működéséről nyujtanak felvilágosítást, de nem találunk azok közt egyetlen-egyet sem, melynek hite, — vallása, — erkölce arra tanított: „szeresd felebarátodat, mint enmagadat“ és egyedüli támaszat a nyers erő képezvén, egyenkint tűntek el a világ szinpadáról úgy, hogy némelyeknek még neve is alig maradt fenn az utó kor számára.

A kereszténység megteremtője a Betlehembben született Jézus, az emberiség Megváltója — hirdette először ez igéket és ezzel vetette meg alapját az egész földkerekségén elterjedt keresztény vallásnak.

Tizenkilenc század történelme igazolja a kereszténység diadalát. Csoda-e hát, ha Jézus születése napját az egész világ kereszténysége évente megünnepli? — Megünnepli azzal a méltósággal, azzal az üd-

vözítő boldog érzettel, mely a szeretet valóságának, a kereszténységnek soha meg nem cáfolt alapigazságaiból meríti erejét.

Karácsony napja ez ünnep, mikor maga a nagy természet is ünnepi köntöst vesz magára, hogy tündöklő fehérségével mutassa az emberiségnek, mint kell tisztán járulni azon oltárhoz, melyet a Megváltó születésének emlékére állított fel a szeretetben egygyé olvadt keresztény vallás.

Betlehem istállója szerény hajlék volt a Megváltó bölcsőjéhez, de ha annak minden porszeme egy-egy gyémánt és az egész abból épült palota lett volna, sem bir vala az emberiségre azon értékkel, minthogy az Isten-embernek nyujtott első hajlékot.

Betlehemi pásztorok, napkeleti bölcsek isteni sugallat által vezéreltetve, keresték fel e szerény hajlékot és onnan vitték világgá az igazság ama szikráját, mely rövid időn az egész világot felölelő lángtengerré növekedve, felgátta a tévedt emberiség bálvány Isteneit, hogy helyébe az egy Isten imádás alapján, a szeretet vallása, a kereszténység templomait építse fel.

Az a pislogó mécse a szegény ember kunyhójában; az a számtalan gyertyafénytől csillogó karácsonyfa a gazdag palotájában; az az ártatlan gyermekeknek szánt apróságok; az a felnötteknek szánt meglepetések milliói, mind azt hirdetik: ünnepet ül a szeretet vallása és mindenki azt akarja, ne legyen senki, ki e napon a keresztényi szeretet örömeiben ne részesüljön.

A szegények filléreikből, a gazdagok kincseikből juttatnak e napon szenvedő embertársaiknak is és igyekeznek mindenki felszárítani a könnyüket, gyengíteni a fájdalmakat, mert írva vagyon: „Szeressed felebarátodat, mint enmagadat.“

Ünnepeljünk mi is az ünneplőkkel, örüljünk az örvendőkkel, s legyen örömeink örökké tartó, mint örök az az igazság, melyet a Karácsonykor született Isten-ember hirdett az eltévedt emberiségnek.

A földmivelő magyar nép.

Az idő, viszonyok, körülmények, a forgalmi eszközök sokasága, tökélesbülése válság elé vitte szeretett hazánk népességének legnagyobb részét, a pórnépet, a kisebb és középbirtokú gazdaközöniséget.

Évekkel ezelőtt ha valaki mondotta volna, hogy a külföldön duló munkás-kérdés Magyarországon is föl fog merülni, kinevették volna; ha valaki azt állítja, hogy az „Alföld“ tejben-vajban uszó népe inséget fog szenvedni a anyagi tönk előtt álland, — az egyént örültek nyilvánítják, s ime van munkás-kérdésünk, sajna, van gazdasági válság!

Van-e e két kérdés között összefüggés? Sokan azt állítják van, mások határozottan tagadják.

Szerény nézetem szerint a két kérdés különálló, — egymással semmi összefüggése nincs.

TÁRCA.

Egy barna kis leányhoz.

Fenn az égen méla holdfény
Lenn a földön méla csend,
Egy kis háznak ablakában
Barna kis leány mereng.

Fejét kis kezébe téve
Nézi a sok csillagot,
Nézi, nézi és szemébe
Észrevétlen köny ragyog.

Szívét titkos vágy epeztí,
Csillapitná — de nem lehet,
Körülötte azt susogja,
Minden, minden: ő szeret.

Meg-megmozdul néha ajka,
Es beszélget csendesen,
Kérdezi a holdsugártól:
„Hol, — merre van kedvesem?“

Es elmereng újra, hosszan
A sok fényes csillagon —

Hej, a mi e kis leánynak,
Az nekem is a bajom.

* * *

Felhős az ég, néha-néha
Villan meg egy villanysugár,
Abrándozom, gondolkozom,
En édesem, alszol-e már?

Ha ringató álom borult
Álomizó szemeidre,
A ki szeret, s akit szeretsz
Almaidban megjelent-e?

S ha nem alszol, s pici ajkad
Tán ép' elmerengve sutog,
Kiért szíved sovárog, eped,
En vagyok-e az a boldog?

Felhős az ég, néha-néha
Villan meg egy csillagsugár —
Abrándozom, gondolkozom —
En édesem alszol-e már?

Lavicska József.

No én ugyan megjartam.

(Karácsonyi osevegés).

— A „MINDSZENTI LAP“ eredeti tárcája. —

Irta: Nefelejts.

Mint némelyik deák hogy nem szeret tanulni, én is azokhoz tartoztam. A vizsgán elbuktam, és mint ilyen, aki tanulni nem szeret, nincs egyéb hátra, mint valami foglalkozást keresni.

A helybeli szolgabírósnál épen egy napdíjas irnoki állás volt betöltendő. Pályáztam — s cél m elértem. Mint aféle falusi dandy, első dolgom volt a színházat felkeresni. Mivel még szórakozott voltam, az első napokban, mikor még látogatásaimat sem tettem meg a rég nem látott kisasszonyoknál.

A mi azt illeti, a színház nagyon alkalmas arra, hogy a meglehetősen aristokratikus falu közönységét figyelemmel kísérem.

Nem is késtem szemügyre venni az estélyi toilettében megjelenő hölgyeket. Leginkább magi vonta azonban figyelmemet az asszonyka ott a öldszíntén, a második sorban. Nem resteltem még felvonás közben sem fejem hátra fordítani, hogy a menyecske szép barna szemeit lássam. S ezt észre látszott venni az az asszonyka. De lám annál élénkebben csillognak szemei.

Karácsonyi és újévi ajándékok

legdusabb választékban olcsó árak mellett beszerezhetők

GOLDSTEIN MÓR kereskedésében.

A munkás-kérdés tulajdonképp csak a gyári munkásoknál állhat fenn, mert hiszen a földmivelő munkás ma is kaphat munkát az év minden szakában, természetesen az évszakok szerint váltakozik munkadíj.

Igaz, hogy a gazdasági gépek sok munkás kezét tették fölöslegessé, de másrészt roppant mérvben szaporodott a megmunkálás alá kerülő terület az utolsó évtizedekben, s habár a népség is — hála a Gondviselésnek — tetemesen gyarapodott, a munkásnak még mindig volt s van munkája. Az igénye nagyobb a munkásnak, mint volt hajdan, s ezen igény fokozódni fog a műveltség terjedésével.

Népünk a régi, egyszerű életet csak hirtől örmeri, a mai munkás ir, olvas s gyakran olyat olvas, mit nem ért, sok oly munkás-izgató egyén járja be az országot, annak minden vidékét, ki a zavarosban akar halászni. Izgatja a népet, ígér neki olyakat, mik elérhetlenek, megvalósíthatatlanok!

A külföldi munkás-kérdés észrevétlenül lett a mi népünk, munkásaink kérdésévé, pedig a viszonyok külföldön s nálunk nem azonosak.

Külföldön a gyári munkás kezdte meg a mozgalmat, nem egészen alaptalanul, nálunk földmiveléssel foglalkozó munkások mozognak nagyrészt jogtalanul.

A mi munkásaink hajdan egyszerűen éltek, szegényesen ruházkodtak, — ma? Korosmába, kávéházba, finom ruhába járók.

Itt a hiba, a baj egyik oka, — másik oka, a munkáskérdésnek a műveltség terjedése.

A hajdan irni, olvasni nem tudó egyén a külföldi mozgalmakról fogalommal sem bírt, egyszerűségében megélt s elégedett volt!

Ma? — Kávéházakba járván, olcsó, rossz irányu munkás-lapokat olvas és billiárdozik, — ez pedig a szegény, közép gazda által nyújtható keresetből nem futja.

Nem a szegény munkásnál, hanem a kis és közép modu gazdánál van válság.

Ezen válságnak oka szintén a fokozottabb igény, — de itt már tényleg közrehattnak nemcsak a külföldi verseny, hanem az elviselhetlen közterhek nagysága.

A megszámlálhatlan adónemek, illetékek, pótlékok, árviz, belviz-szabályozó tár-

sulatok járuléka, a gabona árak silány volta, a dohánytermelési engedélyek megszorítása, a philoxera, az ideai rossz termés, — mind oly mozzanatok, melyek eredménye a gazdasági válság.

Van-e ut, mód ezen a kiszámíthatlan következményű bajon segíteni s hogyan? — legközelebb megkíséreljük kifejteni.

Mindszent község és a vármegye.

Előttünk fekszik Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 14-én tartott rendes őszi közgyűlésének határozata folytán az alispán ur által kibocsájtott hirdetmény. Ezen hirdetmény tudomására hozza a községnek azt, hogy az elhalálozások folytán megüresedett bizottsági tagok helyei — új választások útján — fognak betölteni. Közli az alispán ur egyszersmind a 1895-ik évre érvényes legtöbb adófizetők, valamint a választott bizottsági tagok névsorát.

Olvasva e névsort, önkénytelen is eszünkbe jut a mostoha anya bánámódjának története, mostoha gyermekével szemben, Mindszent község mindig ilyen mostoha gyermeke volt Csongrádvármegyének. Sok, nagyon sok esetet tudnánk állításunk mellett felhozni, most csak egyszerűen reá mutatunk azon kétségbevonhatatlan tényre, hogy utink a legrosszabb, legelhanyagoltabb utai közé tartozik. Tiszai révjárónk meg nagy közlekedés tekintetében első helyet foglalja el ugyan az országban hasontermészetű közlekedési eszközök között, de bizonyára a legrosszabb állapotban van. Egy kis darab Ázsiából. Node ha a mi utaink rosszak is, van Dorozsmának, Csongrádnak műútja, Szentesnek kongó és keramit útja.

Átgondolva községünknek a vármegye által való elhanyagolását, de olvasva e névsort, nem is nagyon lehet a mai viszonyok, az uralkodó állapot között többet remélni. Hiszen 192 bizottsági tag között — nem is szólva a tisztviselőkről — Mindszent község 4 választott taggal van a vármegyén képviselve.

Nem halgathatjuk el, hogy ezen, minden igazságot nélkülöző állapotnak nagy részben községünk vezérlő férfiai az okai. Nem hihetjük, hogy ha a szükséges, kellő lépéseket megtennék, ne lehetne ezen változtatni. Ré kellene egyszerűen mutatni arra, hogy a jelenlegi beosztás igazságtalan, tarthatatlan. A vármegyének mintegy 95.000 lakosa közül Mindszent Tömörkényi-

nyel együtt 13.000 lakost számlál. A vármegyének 96 választott bizottsági tagjaiból számáránjuk tekintetében tehát nekünk jogunk volna magunkat a vármegyén 16 választott taggal képviselni.

Helyes, igazságos beosztás esetén Mindszent községnek kellemes, hogy maga képezzen egy választói kerületet, míg így együtt választunk Szegvár, Csany, Sövényház, Derekegyház, Mágocs, Teés és Fábán községekkel és együttvéve sem annyi tagot, mennyit nekünk csak magunknak kellene választani.

Már most, ha még mindezekhez hozzá vesszük a választókerületünk községeinek helyi érdekeit, úgy ebből, mint párt szempontokból való választási küzdelmeiket, valamint Mindszent község választó polgárainak azon megbocsáthatatlan közönyét, melyet községünk érdekei iránt viseltetnek, ne is csodálkozzunk, ha 16 tag helyett csak 4 mindszeuti ember képviseli községünket a vármegyén. Ne csodálkozzunk, ha ezek a legjobb akarat mellett is csak nagyon kevés eredményt bírnak felmutatni.

Jövő őszen lesznek az általános választások, addig hozzák szóba a vármegyei bizottsági tagjaink ezen tarthatatlan állapotokat. Kérjük ennek igazságos, jogosabb alapon való megváltoztatását. Hisszük, reméljük, hogy a vármegye gyűlés többsége ezen felszólalásukat támogatni fogja. Hisszük, reméljük, hogy minden lehető erőfeszítéssel, hogy a jövő választáskor már Mindszent község mint önálló választókerület fogja a reá eső 16 bizottsági tagot megválasztani.

A mi pedig a Papp Ödön elhalálozása folytán megüresedett bizottsági tagsági helyet illeti, reméljük, hogy azt mindszeuti polgárral fogjuk betölteni.

Tömörkényi szőlők.

Most, mikor a vármegye pleumában egy kiküldött bizottság azon töri a fejét, mikép lehetne az ugynevezett uradalmi községeket a tulajdonképeni községek köteleibe bevonnai, mikép lehetne a teherviselés súlya alatt görnyedő, de annak dacára is életképes, sőt fejlődés és gyarapodás minden kellékével bíró népes községek hallatlan közterheken segíteni; nem lesz időszerűtlen, ha a „tömörkényi szőlők“ nevet viselő terület sövényházához viszonyát egy kissé megismertetjük, és az e tárgyban működő bizottság figyelmébe ajánljuk.

— Meg kell tudnom, ki ez a fess asszony! Gondoltam magamban, mikor eladás után elhagyta helyét és siettem a nő után.

Az ajtóban értem utól. Nem is kellett sietnem, hiszen az asszonyka megállt és visszanezett.

— Hohó! — gondoltam nevetve, — így vagyunk. Kész kaland első estémen.

Siettem a hölgy után, ki még kétszerháromszor körülnézett a teremben.

Az utcán értem utól.

— Szép nagysád, szabad...

— Oh uram...

— Megengedi, hogy kisérjem?

— De uram!

— Egyedül félős...

— Ugy látszik, nem is tanácsos, — rebegte a hölgy.

— Különösen ilyen bájos, aranyos teremtésnek. Ugyan kérem, van már 18 éves?

A hölgy nem felelt, de félre fordította fejét és gyorsította lépteit.

— Ne olyan sebesen angyalom, ráérünk talán sétálni is.

A hölgy meg mérgesen végig nézett és szólani akart, de csak félig nyitotta fel száját. Beszédre nem került a sor, mert én mosolyogva nyújtottam neki karomat.

— Ah, azt a viláért sem! — mondá a hölgy.

Mosolygottam és a hölgy eközben észrevette szép fehér fogsorom, melyet mosolygó ajkam és fekete kis bajuszom alatt az utcai lámpások gyér fényénél mint egy sor gyöngy tündöklött.

— Sietnem kell! — hebegé a hölgy.

— Én is sietek! Messze lakik?

— Itt a szomszéd utcában.

— Szabad lesz lakására bekisérnem?

A hölgynek minden vére az arcába szökött, majdnem rémülten nézett reám, de csak egy percig, aztán kedélyesen felkacagott és nevetve szóllott:

— Ah, miért ne? tessék!

Befordultunk a kis szűk utcába. A hölgy a legelső kapun czengetett.

A kapu feltárult, a hölgy belépett, én is nyomban utána.

— Vezesse ez urat a salonba, — parancsolá a hölgy az eléje siető cselédnek, és ezzel felsietett a léposón. A mire a szobacius engem egy tágas terembe vezetett.

En mitsem láttam egyebet a tárgyak sülöt alakjánál — mert sötét volt.

— Méltóztassák belépni, azonnal hozok gyertyát! — mondá a lány és elsietett.

Egyedül maradtam a sötétben, de nem sokáig.

Egy szolga lépett be gyertyatartóval égő gyertyával, melyet az íróasztalra helyezett el.

Most felnyitotta a mosdó-asztalt és vizet, poharat készített, aztég egy széket tolt elő és szó nélkül távozott.

— Mit jelentsen mind ez? — tanakodtam magamban. — Hol maradt hölgyem? Nem kellett sokáig várnom. A velem szemben levő ajtó feltárult — de a hölgy, hanem egy közép termetű kövér, bajusztalan, barna férfi lépett be rajta.

Visszahökkenem!

— Gyorsan uram! — szólt a belépő. Üljön e karszékre.

Bámulva álltam.

— Hiszen uram, siessen, nem szeretem, ha éjjel háborgatnak, de hát a hivatás, kötelesség!

— De uram!...

— Üljön le, ha mondom — rivalt reám a papnak vélt férfi.

En gépiesen engedelmeskedtem.

— Nos, nyissa fel a száját! — melyik foga fáj?

A tömörkényi szőlők ép úgy, mint „Levelény“, „Pusztaszer“, „Baks“, „Síróhegy“ és „Uj-major“ hajdan Mindszent község határterületéhez tartoztak és különösen ezek közül a „tömörkényi szőlők“ Mindszent községének ép úgy eredeti anyaterületét képezték, mint szintén maga Tömörkény, mely ujabban külön községgé alakult, vagy akár a mindszenti szőlők mindszenti urbéreseknél lett az 8-ad dézsma fizetésre szőlőnek kiosztva, mint ilyen, váltattott meg a mindszenti birtokosok részére a magyar állam által és ebből folyólag Mindszent községére lett kivétve a szőlődézsma váltság, Mindszent hajtotta azt be a múltban és hajtja be a jelenben is.

Soha semmiféle törvényes intézkedés nem történt arra nézve, hogy e terület Mindszent községtől elvált és más község — talán Sövényházához — csatoltatott, vagy csatlakozott volna. Birtoka könyve még ma is csak a mindszenti telekkönyvekben van felvéve.

Adóját azonban ma Sövényháza községe szedi be és adminisztrálja is, úgy a hogy csak neki jól esik.

Igaz, hogy nem nagy előn a most már csaknem falu jellegű jó részben szegény nép lakta tömörkényi szőlők adminisztrálása, de rendkívüli fontos kérdés Sövényháza létjogát illetőleg az a kérdés: hova tartoznak tulajdonképp a tömörkényi szőlők?

Volt idő, mikor Sövényháza község hatalmas befolyások igénybevételével a vármegye jóvoltából — megalakult, hogy nagykegyesen a tömörkényi szőlőkre igényt nem tartott, ma sincs benne szabályrendeletében, hogy hozzátartozik, pedig abban minden darab föld névszerint megírva van, de azért megvagyunk győződve, hogy ma Sövényháza régi, állandó, örök és elválaszthatatlan alkatrészének fogja e területet vitatni, mert nélküle községi léte és élete egy képtelenség, egy törvénytelen állapot, melyet alig hisszük, hogy még a legkegyelmesebb befolyások is szentesithessenek. Ugyanis:

Sövényháza község egész területe kizárólag egyetlen ember, Ögróf Pallavicini Sándor birtoka, melyből csak egy kis részt adott el jó részben hmvásárhelyi gazeáknak újabb időben, kik közül csak nagyon kevesee laknak új birtokaikon, melyek különben is, mint ármentesített rétság a lakásra nem épen alkalmas és mi azt hisszük, hogy a vásárhelyi ember még földje kedvéért sem mond le szívesen vásárhelyi ille-

Megrémültem, szerettem volna felugrani és kirohanni, de remegtem a tekintélyes dőlcog alaktól, és mocanni se mertem.

— Már nem fáj egyik sem, — hebegém verejtékezve,

— Ej ugyan, na! az imént fáj, most már nem fáj. Felköltetett. Velem nem lehet tréfálni. Mondja gyorsan, melyik foga fáj?

— Ez — ez! — szoltam zápfogamra mutatva, csak hogy meneküljek. — De most már egyik sem!

— Valóban gyönyörű fogak, kár értök! No, de ha máséra fájnak! Olyan fájósak! — szolt az orvos, gunyosan tolvá elő fogóját és a legszebb első metsző fogam egyikét hirtelen kirántotta.

Éktelenül felkiáltottam.

— Lássá, uram, itt van a foga — mondá a doctor, udvariasan meghajtá magát előttem — fogja, tegye el jól és aztan máskor ne fájjon a foga más feleségére. En Szirmos Leopold orvos vagyok. Jó éjt! Köszönöm, hogy haza kísérte a feleségemet.

„Ne bánts a másét, mert megharap!“

Ha tudtam volna, hogy így rá szed, bizony nem kísértem volna haza. Különbén fiatal ember menyecske után soh' se járjon.

Tanúság: „Ami a másé, az nem a tied.“

tőségéről csak azért, hogy sövényházi lehessen, tehát e terület Sövényháza községi jogoaltságát illetőleg, vajmi kevéssé jöhet számításba.

Ha pedig a vásárhelyi gazdák által megvett rétek és a tömörkényi szőlők lakóit számításba nem vesszük, nem marad Sövényháza községnek egyetlen egy olyan lakosa sem, ki saját tulajdonul ott házat, vagy földet bír, mint azt a törvényes, legalább is a képviselőtestület választás alá eső tagjait háromszoros összegben meghaladó mértékben megkívánja.

Ugy értesülünk, hogy a vármegye által kiküldött bizottság a járási főszolgabírákat hívják fel jelentéstételre az iránt, hogy a járásakba eső községek — szerintök — milyen mértékben bírnak a községi élet kellekeivel?

A kérdés egyszerű és sokat foglal magában, a hibája csak az, hogy a szolgabíróktól csak véleményt kér, a mi mindig telfogás dolga, de ha azt kérdeznék pl. a bizottság a főszolgabíráktól: kutassák ki és adatokkal támogatva mutassák be, mely területen és hány azon lakosok és családok száma, kik tulajdonul a községben házat vagy földet bírnak és akaratauk ellenére onnan el nem távolíthatók; ha kérdeznék, hol laknak és mi címen fizetnek adót a községi választók? a képviselőtestület tagjai és előjárói fizetnek-e és mi címen, a községben adót, a közoktatás, a közegészség, a közbiztonság és valláserkölcsi tekintetben adókezelés- és gyámügyekben a község minő közgekkel és miként felel meg a törvény által rá rótt kötelességeknek? — majd kénytelen lenne a főszolgabíró pl. Sövényháza községekre nézve jelenteni, hogy a tömörkényi szőlők és a vásárhelyieknek eladott rétet kivéve, egyetlen lakosa sincs a községnek, ki onnan akarata ellenére eltávolítható nem lenne, mert maga a tulajdonos is csak valahol Bécsben lakik, választói és képviselőtestületé uradalmi tiszték, bérlők és azok választottjaiból áll. A közoktatást egymáshoz több kilométer távolságban működő 2 vagy 3 iskolamester végzi; orvosa, szülésznője nincs, köz- és vagyonbiztonságra mindenki maga vigyáz stb. stb.

Egy ilyen részleges jelentés alapján azután eltudna indulni a bizottság és javaslatot is tehet-e, valamint a törvényhatóság is alaposan elbírálna a kérdést, de egy főszolgabíró egyéni véleménye — ha a kérdés fontosságához mért elintézésben híven részesítettetni nem elegendő és másnak alig is tekinthető, mint egyszerű komédinnak.

UJDONSÁGOK.

— Kérjük lapunk mindazon szíves olvasóit, kik az előfizetési díjakkal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azokat még ujév előtt lefizetni.

— A mindszenti 48-as kör Január 13-án délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést és ugyanekkor este könyvtára javára zártkörű táncvigalmat is rendez, melyre mindenkét irányban a meghívók még a hét folyamán kibocsájtattak. Többek ohajtására — értesülésünk szerint — már ez alkalommal olyan intézkedések tételnek, hogy a mulatságban csakis a meghívottak és a velük egy háztartásban élő család tagjaik vehetnek részt, a nők pedig — ha különben családjaik meghíva vannak is, csak akkor bocsájtattak be, ha hozzá tartozóik, vagy megbízott rokona kíséretében jelennek meg. Így szándékozik a 48-as kör választmányáa táncvigalmait arra a színvonalra emeli, mely az alsóbb rendű népmulatságoktól, valamint eddig, úgy ezentul is még fokozottabban, úgy a rendezés, mint a mulatság által a 48-as kör mulatságait megkülönbözteti. Ajánljuk a mulatni szerető közönség figyelmébe.

— **Értesítés.** A mindszenti önségélyező szövetkezet alapszabályai szerint azon tagok, kik heti betételeikkel hátralékban vannak, ez uton is figyelmeztetnek, hogy hátralékaikat minden esetre még ez év folyamán befizessék, mivel különben a szabályok értelmében tagsági jogaikat elvesztik. Uj tagok pedig ezentul csak ugy lesznek felvehetők, ha vagy újabb hatéves ciklus alakul, melyhez legalább 100 uj részbetét jegyzése szügségeltetik, vagy pedig az eddigi összes befizetéseket és járúkait a belépéskor a belépni kíváni uj tag lefizeti, magától értetvén, hogy fennálló részvények adásvétele az alapszabályok ezen intézkedése által érintve nincs.

— **Megyegyülési képviselők** választása lesz folyó hó 28-án vármegyénkben. Igaz, hogy nem általános választás, hanem csak az elhalálózások folytán megüresedett tagsági helyek fognak betöltetni, — mégis szokatlan közöny uralkodik. Választókerületünkben a Papp Ödön halálával megüresedett választott bizottsági tagsági helynek 1895. évi december hó 31-ig terjedő érvényességgel fog a mondott napon d. e. 9 órától, d. u. 4 óráig Szegváron tartandó választással betöltetni. Igen kívánatos lenne, ha ezen bizottsági tagsági hely egy olyan mindszenti egyénnel töltenék be, ki elég garanciát nyújt arra, hogy községünknek a vármegyén nagyon is elhanyagolt érdekeit megvédeni képes legyen, ee erre sok jó akarattal is rendelkezék. Mindszent község szegénysége folytán kevés virilis képviselőkkel bír, a választókerület jogtalan beosztása folytán pedig választott képviselőink nem állanak arányban népességünk számával. Lapunk mi helyén majd biztos adattal fogjuk ezen állításukat bizonyítani.

— **Kossuth Lajos kézíratai.** Kossuth Ferenc, mint a család képviselője már átadta a nemzeti múzeumnak Kossuth Lajos kézíratait, miket a nemzeti múzeum állítólag 1500,000 frtért vett meg. Egyik fővárosi lap értesülése szerint e hagyaték megvételénél jelentékenyen kisebb összegről volt szó.

— **Elvesztett** egy helybeli polgártársunk tegnap délelőtt a plébániától a község házáig vezető uton egy darab tizforintost, kéri a becsületes megtalálót, hogy azt szerkesztőségünkhez beszolgáltatni szíveskedjék.

— **A második Kossuth-szobor.** Alig egy hete, hogy Duna-Patajon leleplezték Kossuth Lajos szobrát. Ez a második kisebbszerű emlékmű, mely a nagy hazafit örökíti meg. Az első Kossuth-szobrot a veszprémmegyei Sio-Maroson állították föl még ez év nyarán.

— **A 48-as kör emlékgűjteménye.** Megemlékeztünk lapunkban már arról, hogy a 48-as kör keretbe tette azt a „Mindszent“ és „Csongrádmegye“ feliratu kemény papir táblácskákat, melyek Kossuth Lajos temetése alkalmával a küldörtseget jelző gyászszózlóra volt alkalmazva, valamint az ez alkalommal a község által kibocsájtott gyászjelentés egy példányát is. Megemlítettük, hogy Kossuth Ferenc látogatása alkalmával a kör mindennemű gyűléseiről felvett jegyzőkönyvét a nagynevű vendégek sajátkezü aláírásaikkal tették becses emléktárggyá. Most pedig beszámolunk a Kossuth Ferencet hozzánk kísért hódmezővásárhelyi 1848—49-iki honvéd egylet ama rokonszenves, meleghangu leveléről, melyet a kör elnökségéhez intézett és melyet a 48-as kör választmányáa eredetben az összes jelenvolt honvédek külön sajátkezü aláírásaival együtt, mint a kör jegyzőkönyvének mellékletét megőrizni rendelt. A l vél így szól:

A mindszenti 48-as kör nagyrabecsült Elnökségéhez!

Kedves Barátaink!

Midőn Kossuth Ferenc hazánkfi orszájos körutja alkalmával Mindszentet meglátogatta, oda őtet a hódmezővásárhelyi 1848—49-iki honvédek közül 14 öreg bajtársunk kísérte át, ezek, a nemes és s

hazafi érzelmi és gondolkodási 48-as kör által oly kiváló szívességgel s vendégszeretettel fogadtattak, hogy est honvédegyletünk jegyzőkönyvileg megörökíteni kötelességének ismerte. — Midőn ezt a nemes körrel ezennel tudatni van szerencsénk, egyuttal fogadja el egyletünktől a nemes érzelmi kör, ez alkalommal nyilvánítot forró szívből jövő köszönetünket azon nagyrabecsült vendégszeretetükért, szíves fogadtatásukért, mit öreg bajtársaink irányában tanusítottak.

Istentől áldást a nemes kör minden tagjainak.

H.-M.-Vásárhelyen, 1894. nov. 22.

KARDOS FERENC, SZEMETY ANDRÁS,
honv. egyl. titkár. elnök.

SÓTÉR IMRE,
pénztárnok.

Jól esett látni az agg honvédeket, mint ragaszkodtak egyletük diszes zászlójához, még mulatság közben is egyikük folyton a zászló mellett volt, mint csillogot fel szemük, dicsőült meg arcuk a régi idők szent emlékei elbeszélé. sekor és jól esik tudnunk, hogy a 48-as kör e kedves találkozás emlékét is ereklyéi közé sorolva, megőrzi.

— **Kormányválság** kísért már hetek, sőt hónapok óta a politikai körökben, melynek okát azon bizalmatlanságnak látszó tényben keresik, hogy Ő felsége a szentesítés végett eléje terjesztett egyházpolitikai törvényjavaslatokat szokatlanul hosszú ideig nem szentesítette, a minek folytán most a szentesítés megtörténte után a kormányelnök a kabinet nevében felvette a bizalomkérdését. December 20-án volt Wekerle kormányelnök hosszas kihalgatáson Bécsben Ő felségénél és — a politikai lapok egyrésze tudni vélik, hogy — az egész kabinet nevében ezuttal be is adta lemondását, azt Ő

felsége elfogadta és az ügyek ideiglenes vezetésével a kormányt megbizta, kilátásba helyezvén, hogy az új kormány megalakítása érdekében Ő felsége legközelebb Budapestre jön. Új kormányelnöknek általában Bánffy képviselőházi elnököt emlegetik, de vannak „jól értesült“-nek mondott lapok, melyek azt állítják, hogy a kormányváltozás kérdése egészen másképp oldatik meg, mint azt eddig bárki is elképzelte.

IRODALOM.

Dívat Szalon. Lapunk mai számához a **Dívat Szalon**, hazánk e legszebb és legértelmesebb dívat és szépirodalmi közlönyének prospektusa van mellékelve. T. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk e minden tekintetben szép női lapot, mely 8 évi fennállása alatt a hazai hölgyközönség kizárólagos kedvencévé küzdötte fel magát.

„**Szólószeti Lapok**“ cím alatt mai napon egy olcsó heti szaklap indult meg Ordódy Lajos, Ordódy Vilmos és Igali Szvetozár szerkesztése alatt, a kik kipróbált jó gazdasági írók. A gazdagon illusztrált és izléses kiállításban megjelenő lap mutatószámairért a Múzeum-körut 7. szám alatt levő szerkesztőség és kiadóhivatalhoz kell fordulni. A szőlőtermelés és borkezelés kérdéseit élénken tárgyzó lap megérdemli a fölkarolást bortermelő gazdáink részéről.

Az **Ország-Világ** képes hetilap január havában XVI. évfolyamába lép. Az a tizenöt esztendő, melyen át az **Ország-Világ** elsőrendű magyar írók egész táborával lépett küzdésre, hogy győzelmet biztosítson magának a közönség annyit hangoztatott közönyösségével szemben, melyes biztosítéka jövőjének, melyben egyre fokozottabb mértékben terjeszték kizárólagos célját elérni.

A külföldi lapok beáradó özönével kellett felvennie a küzdelmet az **Ország-Világ**nak; hazafias missziót is teljesített, mikor ezeket kiszorította avval, hogy a legmagasabb nyíron álló, elsőrangú művészek által illusztrált, legjobb nevű íróink által irt képes lapot adott a művelt magyar közönség kezébe.

A lefolyt év, melyben az **Országos Irodalmi Részvény-Társaság** kipróbált erőkből álló testülete vette kezébe a lap kiadását, végleg biztosította annak folyton növekvő terjedését. A szerkesztőség fáradhatatlan igyekezete, melylyel az alább közölt fényes írói névsort füzte munkatársainak koszorujába, megerősítette a lapot a közönség szeretetében.

A lefolyt évben dr. Váradi Antal szerkesztőn kívül a következő írók neveivel találkoztunk az **Ország-Világ** hasábjain:

Ábrányi Emil, id. Abranyi Kornél, Abranyiné-K. Klementin, Adorján Sándor, Benickyné-Bajza Lenke, Bárony István, Bartók Lajos, Beóthy László, Buday László, Balmady Győző, Degré Alajos, Endrődi Sándor, Erney József, Erdélyi Zoltán, Falk Zsigmond dr., Fekete Ignác dr., Goll János, Gaál Ferenc, Hegyi Béla, Hevesi Sándor, Horti Jenő dr., Jókai Mór, Kern Aurél, Kéry Gyula, Kozma Andor, Lauka Gusztáv, Lévy Mihály, Makai Emil, Mikszáth Kálmán, Pap Zoltán, Palágyi Lajos, Porzolt Kálmán, Rákosi Viktor, Sas Ede, Satanelle, Szász Károly, Szabolcska Mihály, Szabóné-Nogáll Janka, Szomaházy István, Szokolay Kornél, Szomoró Emil, Szöllősi Zsigmond, Szomoró Dezső (Páris), Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Verő György, Vértesi Gyula, B. Virág Géza, Wehner Gyula J., gr. Zichy Géza stb.

Egyetlen képes lap sem ad annyi művészi kspet, oly gazdag sővegt ralmat, annyi pompás zeneművet, gazdag karácsonyi és ünnepi mellékleteket, mint e lap. Az előfizetők között kisorsolt Jókai-diszkiadás, elsőrangú művészeink rajzai, kiűnő íróink cikkei, összes zeneszerzőnk a lap részére irt zeneművei enneb fnyes bizonyítékai

S a belső tartalomnak megfelel a páratlan külső kiállítás melyről a Pesti könyvnyomda részvény-társaság gondoskodik s ez első rangú műintézet hangjegymetsző-műhelye szolgáltatja zenemellékleteink metszeteit is. Mindezek mellett a lap előfizetési ára a régi marad:

Negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Kiadóhivatal, hová az előfizetési pénzek küldendők: Budapest, V. kerület, hold-utca 7. sz.

Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.

A „Nemzeti Ujság”

alig néhány hónapi fennállása dacára joggal és önérettel elmondhatja magáról, hogy megnyervén a közönség bizalmát és rokonszenvét, a legkedveltebb lapok egyike. Ez a siker nekünk csak biztatás lehet a jövőre. Biztatás, hogy előre haladjunk abban az irányban, a melyben haladtunk eddig; hogy nyiltan, bátran, csürest-csavarást nem tűrő módon küzdjünk **nemzetünk igazaiért, nemzetünk igaz érdekeiért**; hogy folytassuk a **harcot a korrupció, a hipokrizis ellen**; hogy nyiltan és őszintén harcoljunk a **nemzeti létünket, nemzeti irányban való haladásunkat veszélyeztető törekvések ellen**.

A „NEMZETI UJSÁG” mely tehát kitartással fog **harcolni továbbra is a jelenlegi kormányrendszer és az e kormányrendszer szülte kinövészek ellen**, nagy gondot fog fordítani ezentul is arra, hogy gyorsan és pontosan informálja a közönséget minden eseményről. Hogy e célját elérhesse

A „NEMZETI UJSÁG” áldozatot nem kimélve, erős levelezői kart szervezett. Levelezői vannak az ország minden részében s a kontinens minden fontosabb pontján.

A „NEMZETI UJSÁG” e mellett azon van, hogy élvezetes és szórakoztató olvasmányokkal szolgálja közönségének.

A „NEMZETI UJSÁG” e mellett a legolcsóbb napilapok egyike.

A „Nemzeti Ujság” előfizetési ára:

Egész évre	14 frt.	Negyedévre	3 frt 50 kr.
Félévre	7 frt.	Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 4 kr., vidéki 5 kr.

Január 1-ével belépő új előfizetők 3 frt 50 krért 4 hóra, azaz január 1-től április 30-ig kapják a „NEMZETI UJSÁGOT.”

A „NEMZETI UJSÁG”-NAK van kiváló gonddal szerkesztett: **ujdonsági, tanügyi, közgazdasági, egészségügyi, jogügyi, sport- és divatrovata**, valamint a **„gyermek-szobában”** című rovata. — Előfizetési bármelyik naptól kezdve lehet.

A „Nemzeti Ujság”

szerkesztősége:

VI. kerület, Petőfi-utca 16. sz.

A „Nemzeti Ujság”

kiadóhivatala:

VI. ker., Nagymező-utca 25. sz.